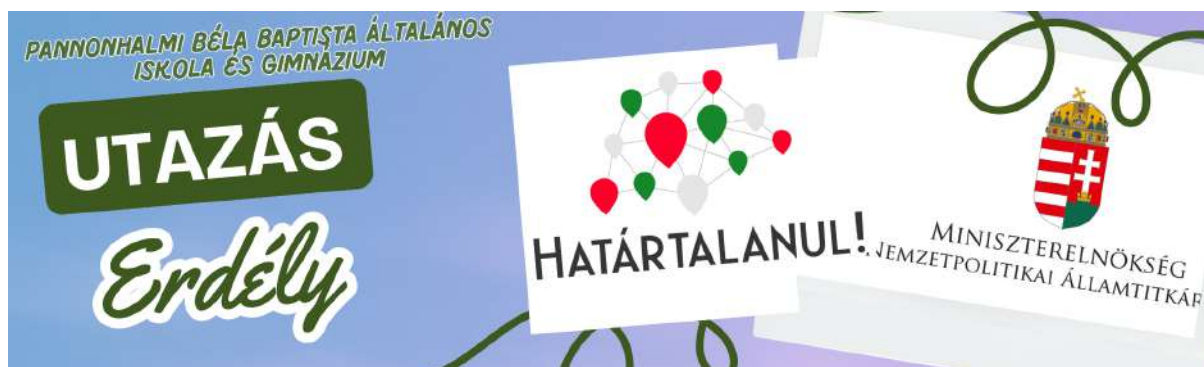

Beszámoló a Határtalanul program keretében megvalósult erdélyi tanulmányi kirándulásról

**PANNONHALMI BÉLA BAPTISTA
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM**

2025.

június 10-14.

Királyok és fejedelmek útján Erdélyben HAT/5/2025

Iskolánk, a Pannonhalmi Béla Baptista Általános Iskola és Gimnázium, sikeresen pályázott a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által támogatott Határtalanul programra. A támogatásnak köszönhetően 2025. június 10–14. között egy öt napos tanulmányi kiránduláson vehetett részt 20 diákunk 3 kísérőtanárral Romániában, Erdély területén. A program célja a magyar-magyar kapcsolatok elmélyítése, a közös történelem és kulturális örökség megismerése volt.

A kirándulás főbb állomásai és eseményei

1.nap

Az utazás hajnalban vette kezdetét, a busz 5:30-kor állt ki az iskola elé, majd 6:00-kor elindultunk Erdély felé.

Délelőtt Nagyváradon sétát tettünk a belvárosban, ahol megcsodáltuk a Bémer teret, a Szent László teret, valamint a régi magyar nemesi palotákat, a Fekete Sas Palotát és a Városházát. A város kulturális sokszínűsége és történelmi öröksége mindenkit lenyűgözött.

Délután fotószünetet tartottunk a Királyhágón, ahonnan páratlan kilátás nyílt az Erdélyi-szigethegységre.

Majd megérkeztünk Körösfőre, ahol megtekintettük a híres református templomot, amely négy fiatornyos, zsindelytetős és festett fakazettás mennyezettel rendelkezik. A templom belső freskói és a „Rákóczi szőnyeg” különös története különösen megragadta a tanulók figyelmét.

Este 19:00 körül értünk Nagyenyedre, ahol elfoglaltuk a szállásunkat és megvacsoráztunk.

2.nap

A második napon gazdag kulturális és természeti program várt ránk. A napot Kolozsváron, Erdély történelmi fővárosában kezdtük. Városnézésünk során megcsodáltuk a Szent Mihály-templomot, amely az erdélyi gótika egyik legjelentősebb alkotása, valamint a Mátyás király szobrát és szülőházát, a Bocskai István szülőházát, a Babes–Bolyai Tudományegyetemet és a Farkas utcai református templomot.

Ezután a Házsongárdi temetőről hallgattunk meg fontos információkat. Az erdélyi Panteonról, ahol több neves magyar költő, író és történelmi alak – köztük Dsida Jenő, Kós Károly, Brassai Sámuel – végső nyughelye található.

Délután egy mágikus birodalmat fedeztünk fel Erdély mélyében: a Tordai sóbányát. A 13 emelet mélyen fekvő, lépcsőkkel tagolt bánya különleges mikroklímája – 10-12 °C állandó hőmérséklettel és magas páratartalommal – jótékony hatású a légúti betegségekben

szenvedők számára. A diákok lenyűgözve figyelték a kiásás évét minden szinten, miközben leereszkedtünk a bánya mélyére.

A nap zárásaként kirándulást tettünk a Tordai-hasadékban, ahol a Hesdát-patak szurdokvölgyében sétáltunk az égbe szökő sziklafalak között. A legendák szerint a hasadék Szent László király imádságára nyílt meg, hogy megmeneküljön a kunok elől – ez a történelmi-legendás háttér különösen élményszerűvé tette a túrát.

Este megérkeztünk Torockóra, ahol elfoglaltuk szállásunkat és megvacsoráztunk.

3.nap

A harmadik napot Torockón kezdtük, ahol meglátogattuk a csodálatosan berendezett, gazdag gyűjteménnyel rendelkező Néprajzi Múzeumot, amely a helyi népi kultúrát és hagyományokat mutatja be látványos formában. Ezt követően egy kellemes sétát tettünk az Europa Nostra-díjas faluban, mely méltán híres egyedülálló, 19. századi faluképéről.

Továbbutazva Nagyenyedre értünk. Itt kívülről megtekintettük a vártemplomot, amelynek tornya egykor az erődítmény őrtornya volt, és az 1200-as évek elején épült. Majd ellátogattunk a Bethlen Gábor Kollégiumba, melyet maga a fejedelem alapított több mint 400 éve. Megemlékeztünk Apafi Mihályról, Kőrösi Csoma Sándorról, valamint Bethlen Gáborról, akikhez szorosan kapcsolódik az intézmény története. A kollégium udvarán található két híres fűzfa apropóján felidéztek Jókai Mór: A nagyenyedi két fűzfa című elbeszélését is.

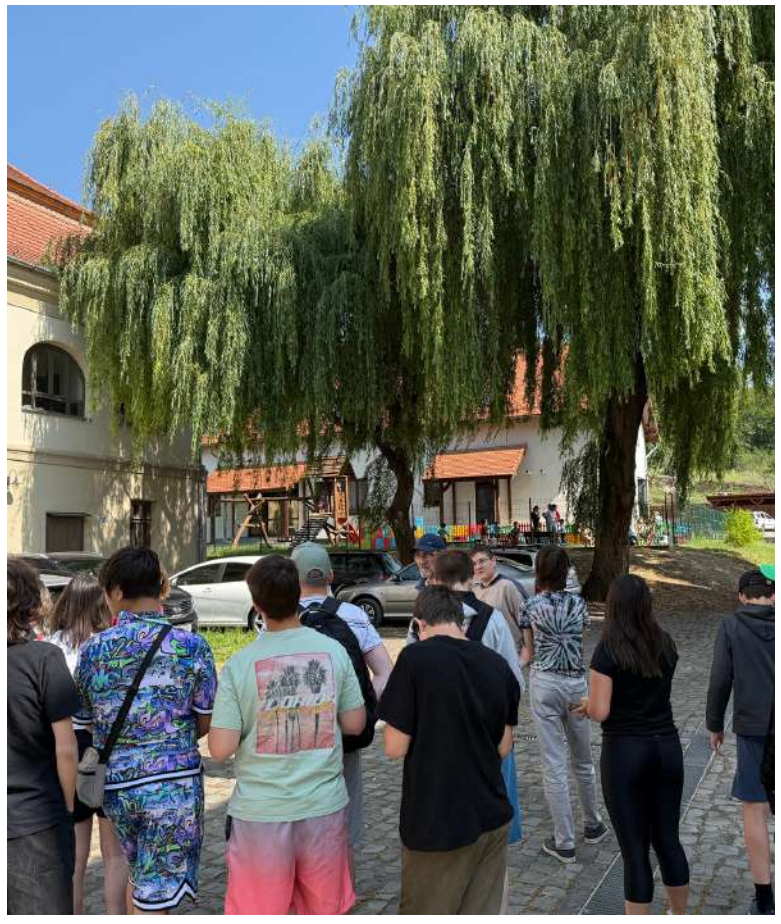
Következő állomásunk Gyulafehérvár volt, az egykori Erdélyi Fejedelemség fővárosa. Megtekintettük a fejedelmi és püspöki palotát, valamint az impozáns 13. századi székesegyházat, ahol a Hunyadiak, Izabella királyné, János Zsigmond, valamint Márton Áron püspök síremlékei találhatók. Az altemplomban Erdély nagyjai nyugszanak – a történelmi jelentőségű helyszín mély benyomást tett mindannyiunkra.

A nap következő megállója Magyarigen volt, ahol megismerkedtünk a 1848–49-es szabadságharc egyik legtragikusabb epizódjával: a román szabadcsapatok általi vérengzéssel. A templom mögött található tömegsírban 187 magyar áldozat nyugszik, akiket fogolyként nyilvánítottak, majd kivégeztek. A helyi tiszteletes úr bemutatta a háromhajós, barokk stílusú templomot, amelyet Erdély egyik legszebb protestáns templomaként tartanak számon. Beszélt híres elődjéről, Bod Péterről, aki a késő-barokk magyar tudományosság egyik legkiemelkedőbb alakja volt.

Zárásként még kikapcsolódtunk Zoé kertjében.

Az élményekben gazdag nap végén megérkeztünk Dévára, ahol elfoglaltuk szállásunkat és megvacsoráztunk.

4.nap

A negyedik napon utunk első állomása a Vajdahunyad vár, Erdély egyik legismertebb és legimpozánsabb középkori erődítménye volt. A „Várak királyaként” is emlegetett Hunyadi–Bethlen kastély lenyűgöző látványt nyújtott. A várat Hunyadi János nevelőapja, Vajk kenéz kezdte építtetni, később pedig Bethlen Gábor fejedelem alakíttatta át és erősítette meg, mielőtt unokaöccsének, Bethlen Istvánnak adományozta. A kastély gótikus, reneszánsz és barokk elemei különleges építészeti élményt nyújtottak.

Ezután átkelve a Hátszegi-medencén ellátogattunk Dédácsra, ahol Erdély egyik legszebb arborétumában, a Dédácsi Botanikus Kertben sétáltunk. A 67 hektáros park romantikus hangulata, kanyargó sétaútvonalai, kis hidacskái és a Kazinczy-émlékkő különösen meghitté tették az itt töltött időt. A kertben több mint 250 európai, ázsiai és amerikai fa- és cserjefaj található.

Továbbhaladva, Piskinél, a buszon felidéztük az 1849. február 9-i piski csata jelentőségét, amely fordulópont volt az erdélyi hadműveletek során. Bem József híres szavait idéztük:

„Ist die Brücke verloren, ist Siebenbürgen verloren.”

A Sztrigy-folyón átívelő híd és a piski csárda környéke több ezer honvéd végső nyughelye – ezekre a történelmi pillanatokra emlékeztünk közösen.

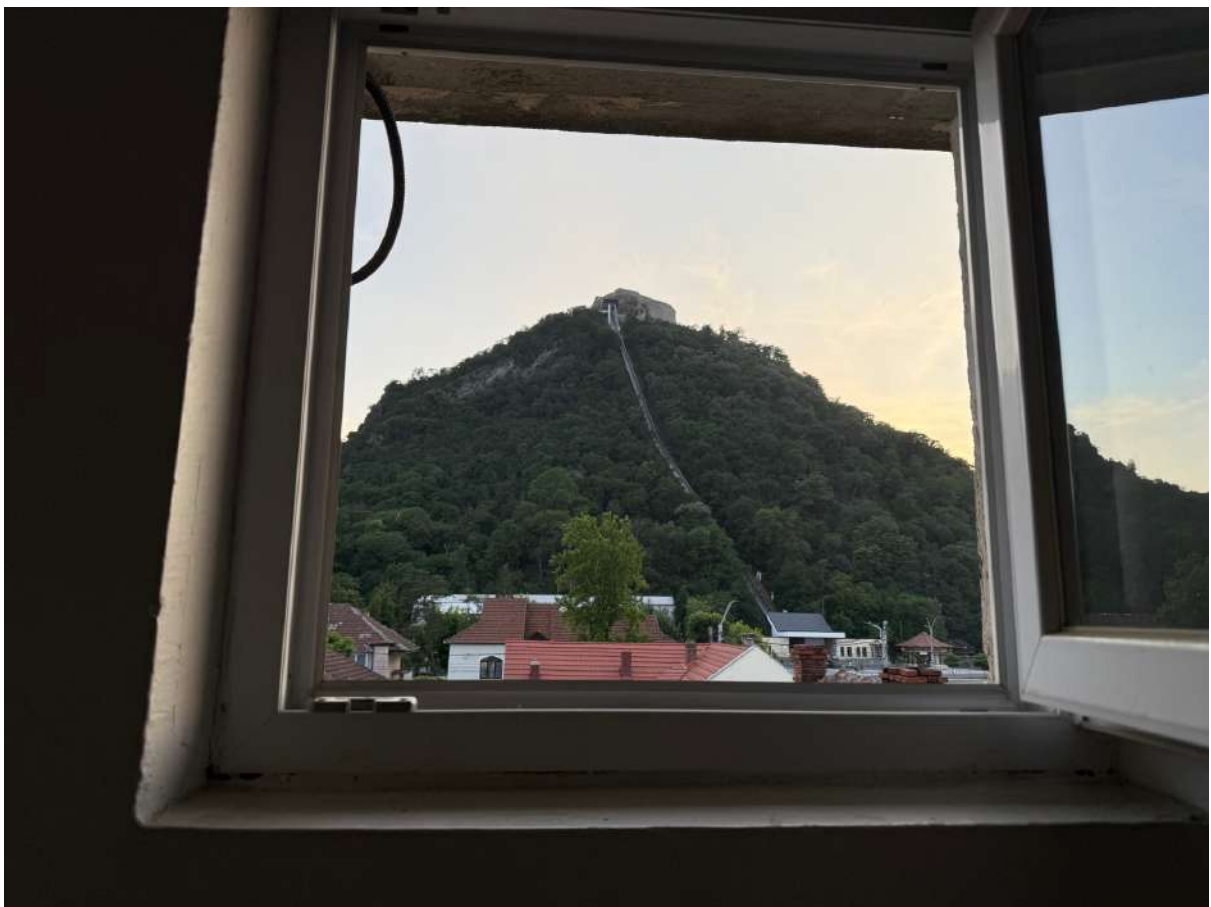
A délután során megérkeztünk Dévára, ahol először felsétáltunk a Déva várába. A magaslatról elénk táruló kilátás lélegzetelállító volt: a város, a Maros völgye és a környező hegyek látványa örök emlék marad. A vár történelmét átszövik a mondák – legismertebb közülük az asszony befalazásának tragikus legendája.

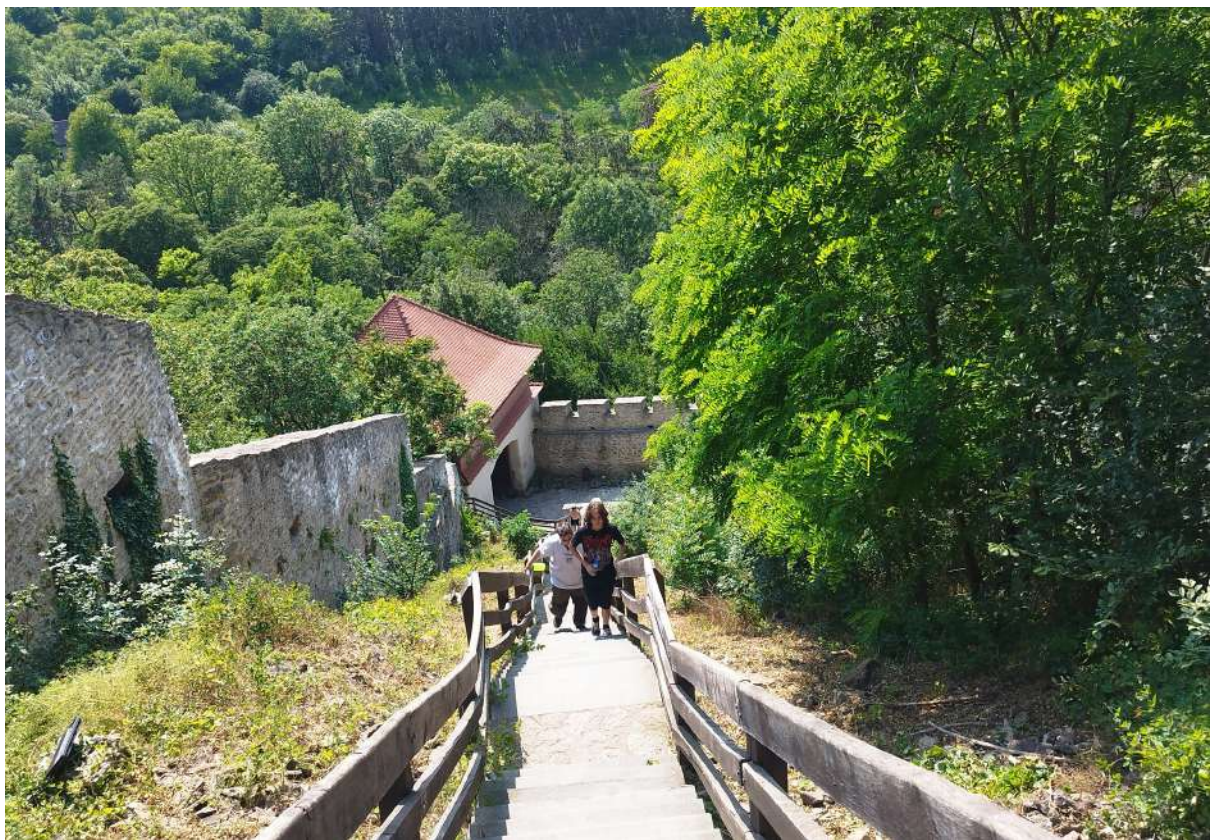
Napunk zárásaként ellátogattunk a Bőjte Csaba nevével fémjelzett Dévai Szent Ferenc Alapítványhoz, ahol személyesen is találkoztunk az ott nevelkedő diákokkal. Megható pillanat volt számukra és számunkra egyaránt, amikor átadtuk az iskolánk által gyűjtött adományokat. A találkozás érzékenységre, szociális felelősségvállalásra tanított bennünket.

Este elfoglaltuk szállásunkat Déván, és közösen megvacsoráztunk.

5.nap

Kirándulásunk utolsó napján is gazdag élmények vártak ránk. Déva elhagyása után elsőként Solymos vára felé vettük az utunk.

Máriaradna Erdély egyik legismertebb katolikus zarándokhelye, amelyet a Kárpát-medencében Csíksomlyó után a legjelentősebbként tartanak számon. A hatalmas, kéttornyú bazilika különleges légkört árasztott, ahová évszázadok óta zarándokok tízezrei érkeznek imádsággal, kérésekkel és hálával. Megtekintettük a híres Mária-kegyképet, melyhez számos csodás gyógyulás és hiedelem kötődik. A templom falait díszítő fogadalmi tárgyak, felajánlások mind-mind arról tanúskodtak, hogy itt valóban sokan leltek testi-lelki enyhülést.

A zarándokhely után Aradra vezetett utunk, ahol a magyar történelem egyik legfájdalmasabb helyszínén, az arad-i vesztőhelyen, a 13 vértanú kivégzésének helyén róttuk le tiszteletünket.

Koszorút helyeztünk el a vértanúk sírjánál, majd megemlékeztünk hősiességükről, áldozatvállalásukról és az örökségről, amelyet ránk hagytak.

A program zárásaként elbúcsúztunk Erdélytől, és a délutáni órákban megérkeztünk Budapestre.

Tapasztalatok és eredmények:

A kirándulás során tanulóink mélyebb ismereteket szereztek Erdély történelméről, kulturális örökségéről és a külhoni magyarság életéről. A program során megerősödött a közösségi összetartozás élménye, és a diákok személyesen tapasztalhatták meg a magyarság sokszínűségét és közös gyökereit.

Az út során diákjainkat idegenvezető is kísérte, a program zökkenőmentes lebonyolítását pedig tanáraink, segítsége biztosította. A gyerekek fegyelmezetten, érdeklődően vettek részt minden állomáson, és méltón képviselték iskolánkat.

Köszönetnyilvánítás:

A kirándulás minden állomása hozzájárult ahhoz, hogy diákjaink élményszerűen ismerkedhessenek meg a határon túli magyarság történetével, kultúrájával és jelenével. A Határtalanul program segítségével nemcsak tudással, hanem élményekkel, érzelmi kötődéssel, új ismeretségekkel és értékes emlékekkel gazdagodtunk.

Köszönet illeti a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-t a támogatásért, valamint a tanárokat, szülőket és minden közreműködőt, akik lehetővé tették e különleges utazás megvalósítását.